

نویسنده: تانیا گودسوزین (Tanya Goudsouzin).

منبع و تاریخ نشر: پرنسیپل ستیت گرفت «2023-04-28».

برگردان: پوهندوی دوکتور سیدحسام «مل» .

[72]

برای به رسمیت شناختن طالبان چی چیزی لازم است؟

What would it take to recognize the Taliban?

سازمان ملل متحد در گفت و گوهای نزدیک و عنقریب خود باید بر حسب شرایط از قبل وعده داده شده و تایید شده با دولت جدید افغانستان پیشرفت و انکشاف کند.

At upcoming talks, the UN must condition progress with verified compliance of the new Afghan government's earlier promises.

مقامات طالبان در یک کنفرانس خبری برای اعلام تشکیل کابینه موقت برای دولت جدید طالبان در کابل حاضر شدند 7 سپتامبر 2021. (ویکتور جی بلو/نیویورک تایمز)

از زمان کسب تسلط و از به قدرت رسیدن طالبان بر افغانستان در ماه اگوست سال «2021» گمانه زنی های بیشتر در مورد اینکه آیا این گروه خواهند توانست که از سوی دولت ها و یا حکومت های کشورهای جهانی حق و یا امتیاز به رسمیت شناختن را بدست آورند از اینکه مدت ها است که

تا حال از آن بدور مانده اند. اکثر تحلیلگران در آوایل پیشبینی کردند که این گروه در تلاش بخاطر به رسمیت و به مشروعیت شناختن شان از اینکه طالبان اصلاح شده پنداشته می‌شدند یعنی که در برخورد های حکومت داری خود روش مدرن و معتدل را در نظر خواهند گرفت یعنی که به حقوق اولیه بشر احترام میگذارند؛ و از تبدیل شدن دوباره افغانستان به مکانهای امن و پناهمگاههای تروریستان جلوگیری میکنند این همان وعده های بود که از سوی هیئت اعزامی این گروه در توافق با ایالات متحده در دوحه در ماه فبروری «2020» به هیئت مذاکره کنندگان اطمینان دادند.

بهر صورت در «21» ماه گذشته این گروه طالبان بر سر اقتدار در افغانستان؛ طناب اسارت و احتناق را در دور کردن زنان افغانستان هرچه بیشتر تر محکمتر کردند و جلو هرگونه امید و آرزو ها را این طالبان دور دوم به قدرت رسیده نسبت به اجداد قبلی یا دور اول بر سر اقتدار سد نمودند یعنی که در برخورد های روزمره شان نسبت به طالبان بر سر اقتدار دور اول خشونت بیشتر قابل دید است یعنی که در روش شان تفاوتی دیده نمیشود. لذا با در نظر داشت این وضع ناهنجار در این روزها سازمان ملل متحد یک اعلامیه تند و توأم با عصبانیت را از اینکه طالبان تصمیمی و یا فرمانی مبنی بر منع کار زنان در دفاتر آژانس های سازمان ملل متحد دافغانستان صادر کردند؛ اعلام نمود؛ چونکه مدت چهار ماه میشود که طالبان کار زنان در سازمانهای غیر دولتی یا در موسسات تحصیلات دانشگاهی را قدغن نمودند؛ این اقدامات طالبان هرچندی که برای افغان ها و ناظران غربی گیج کننده و ناراحت کننده باشد؛ نشان داده است که کادر رهبری طالبان هیچ برنامه ای برای تسلیم شدن و یادادن مجوز به کار و فعالیت زنان و خواست خارجی ها و قاطبه مردم حاضر به پذیرش نشده اند و آنچه دلخواه شان است امور دولت داری را با روش خود پیش میبرند.

بزرگان طالبان ثابت کرده اند که در برابر محکومیت ها و ابراز "نگرانی عمیق" خارج از کشور، یا خارجی ها همانطور که در برابر تحریم های اقتصادی غرب مقاومت کرده اند. طالبان با بستن و یا عقد قراردادهای تجاری سودآور با کشورهای همسایه مانند چین، ایران، پاکستان و روسیه، بیشترین تأثیرات تنبیهی تحریم ها را کاهش داده اند. این مقامات طالبان امروز بالفعل نیز درآمدهای داخلی قابل توجهی را از حقوق گمرکی دریافت می کنند. پیام کابل روشن است: تلاش های غرب برای مجازات طالبان تنها مشکلاتی را بر مردم افغانستان تحمیل می کند.

ممکن است آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل، در مواجهه با طالبان در این بحران انسانی چشمک زده باشد. و یا که به خاطر کسب رضایت طالبان در پذیرفتن میثاق های بین المللی در تلاش است.

گوترش در اول ماه می میزبان یک نشست بین المللی در مورد افغانستان خواهد بود تا درباره «راه بادوام رو به جلو» گفتگو کند. کنفرانس دو روزه پشت درهای بسته در دوحه، قطر، فرستادگانی از کشورهای مختلف را گرد هم می آورد تا «توقعات را شفاف سازی کنند» و «رویکردی مبتنی بر عملگرایی و اصول، همراه با صبر استراتژیک را پیش ببرند، و پارامترهای خلاقانه، انعطاف پذیر را شناسایی کنند. تعامل اصولی و سازنده.» این زبان دیپلماتیک است که برای «همه چیز دیگر شکست خورده است، ما باید رویکرد خود را تغییر دهیم. و به اصول دست یازیم تا که از سردرگمی لعنتی بدر شویم».

علاوه بر این، انتصاب **فریدون سینیرلی او غلو**، دیپلمات ارشد ترکیه به عنوان هماهنگ کننده ویژه سازمان ملل متحد در امور افغانستان نشان می دهد که این نهاد بین المللی ممکن است به رسمیت شناختن طالبان را بررسی کند. برگزیده شده نزدیک، **سینیرلی او غلو** از عادی سازی مشروط حمایت کرده است و در یک سخنرانی در شورای امنیت سازمان ملل در سال 2021 بلافاصله پس از سقوط کابل، **سینیرلی او غلو** گفت: «ما معتقدیم که تعامل تدریجی با طالبان رویکرد درستی است. باید با آنها

ارتباط برقرار کنیم تا ببینیم به وعده های خود عمل می کنند یا خیر. [طالبان] باید اعتماد ما را با عمل به سخنان خود جلب کنند.»

اگر نشست دوحه حرکتی به سمت تعامل و به رسمیت شناختن طالبان باشد، فرستادگان عاقلانه هستند یا که باید هوشیار باشند که به درس های معاهده ویا توافق معیوب سال « 2020 » دوحه توجه کنند. و هر توافقی باید مبتنی بر شرایط باشد و مکانیزمی برای اجرای آن ایجاد و یاد نظر گرفته شود.

حداقل، سه مورد باید در هر توافقنامه گنجانده شود تا مشارکت یا شناخت کامل به دست آید. **اول،** احیای حقوق دختران و زنان برای تحصیل و اشتغال سودمند **دوم،** همکاری با جامعه بین المللی در زمینه مبارزه با تروریسم و تبادل اطلاعات با یید آغاز شود **سوم،** تعهد به برگزاری گفت وگوهای بین الافغانی و حرکت به سوی ایجاد دولت فراگیرتر، همانطور که در ابتدا رهبران طالبان وعده داده بودند.

زلمی خلیل زاد، فرستاده ویژه سابق ایالات متحده معتقد است که باید استانداردهای بالاتری رعایت شود. به نظر او، **اولین** هدف جامعه بین المللی باید «اجرای کامل و کامل توافقنامه دوحه» باشد که به گفته او «با تصمیم **دونالد ترامپ،** رئیس جمهور آمریکا و بعداً حسب هدایت **جو بایدن** رئیس جمهور آمریکا، برای خروج بدون قید و شرط بخاطر عملی شدن توافقنامه بود که در توافق موجود است»

خلیل زاد گفت: «آنها باید یک نقشه راه برای تعامل بین المللی با افغانستان تهیه کنند. من معتقدم اجرای کامل و کامل توافق دوحه بهترین گزینه است. و مراحل دیگر مهم خواهد بود باید با طالبان جلسه ای برگزار شود تا پایبندی آنها به توافقنامه دوحه [۲۰۲۰] مشخص شود. اگر پاسخ طالبان مثبت باشد، مأموریت سفیر **سینیرلی اوغلو** مصمم است که به اجرای این نقشه راه کمک کند: اجرای کامل و کامل توافقنامه دوحه.

آنها باید یک نقشه راه را برای تعامل بین المللی با افغانستان تهیه کنند.» من معتقدم اجرای کامل و کامل توافق دوحه بهترین گزینه است. و مراحل دیگر مهم خواهد بود باید با طالبان جلسه ای برگزار شود تا پایبندی آنها به توافقنامه دوحه [۲۰۲۰] مشخص شود. اگر پاسخ طالبان مثبت باشد، مأموریت سفیر **سینیرلی اوغلو** مصمم است که به اجرای این نقشه راه کمک کند: اجرای کامل و کامل توافقنامه دوحه.

خواه اساس به رسمیت شناختن فهرستی حداقلی از حقوق زنان، تروریسم، تشکیل دولت فراگیر، پیگرد قاتلان سیاسی یا اجرای توافقنامه کامل دوحه باشد، چالش ها به ارزیابی و اجرا برمی گردد. در حالی که این موضع برای اکثر مذاکرات سازمان ملل متحد است، سخت ترین اقدامات معمولاً اولین مواردی هستند که پذیرفته می شوند. بازرسی، تأیید، ارزیابی و اجرا در توافقات نهایی ضروری است، اما به ندرت ظاهر می شود.

در هر صورت، **محمد داوود عابدی**، رئیس شورای ملی صلح افغانستان، معتقد نیست که مذاکرات تحت حمایت سازمان ملل در دوحه به رسمیت شناخته شدن طالبان در کوتاه مدت منجر شود.

[قرار است این جلسات] همه افکار و پیشنهادات جامعه بین المللی را زیر یک سقف و یک صدا قرار دهند. همچنین به جای فریادهای پراکنده و تصمیم گیری، یک صدا با طالبان صحبت کنیم، آدرسی داشته باشیم که طالبان با آن صحبت کنند «اما من فکر نمی کنم تا انتخابات ترکیه و آمریکا اتفاقی بیفتد».

در همین حال، وضعیت بشردوستانه در افغانستان همچنان رو به وخامت است. حدود 40 میلیون افغان با سیاست های سرکوب گرانه فزاینده و مشکلات اقتصادی غیرقابل حل دست و پنجه نرم می کنند. دو سوم کشور - حدود 28 میلیون نفر - به کمک های بشردوستانه نیاز دارند و تقریباً شش میلیون "در خانه رنج قحطی" را می کشند بر اساس گزارش برنامه جهانی غذا در ماه مارس 2023، 92 درصد از خانوارهای افغان "برای تامین نیازهای اولیه خود در تلاش هستند". علاوه بر ممنوعیت تحصیل دختران توسط طالبان و محدودیت های کاری برای زنان، که سازمان ملل آن را «آپارتاید جنسیتی» توصیف کرده است، مقامات بالفعل طلاقها را نیز باطل کرده اند و زنان بی شماری را به بازگشت به همسران سابق آزارگر محکوم کرده اند.

در مورد "جبهه متحد علیه تروریسم"، طالبان در 26 آوریل اعلام کردند که مغز متفکر داعش را در پشت بمب گذاری انتحاری مرگبار 2021 در دروازه ابی فرودگاه بین المللی کابل کشته است. اما بدبین ها به دلیل مشکوک بودن این خبر برای انحراف توجه از گزارش کوبنده مندرج در اسناد فاش شده پنتاگون تنها چند روز قبل از اینکه افغانستان بار دیگر به "محل برگزاری تروریسم" تبدیل شده است، بخشیده می شوند.

تنها می توان امیدوار بود که مذاکرات آتی یا عنقریب دوحه روندی را آغاز کند که در نهایت شرایط انسانی در حال سقوط و وضعیت وخیم حقوق بشر در افغانستان را معکوس کند. سازمان ملل باید تقویت کند و از اهرمی که در اختیار دارد - به رسمیت شناختن بین المللی - برای مطالبه حقوق اولیه بشر برای شهروندان و تحمیل برنامه های کمک مبتنی بر شرایط که با مکانیزم های راستی آزمایی و اجرای سخت پشتیبانی می شود، استفاده کند. هدف توجیه یا بازسازی 20 سال جنگ گذشته نیست. این یک هزینه غرق شده است. این است که کشوری را از یک صخره بشردوستانه بازگردانیم، قبل از اینکه به بدبختی غیرقابل برگشت سقوط کند. در حالی که «جنگ علیه ترور» ممکن است با «شوک و هیبت» آغاز شده باشد، زمان آن فرا رسیده است که کار دیپلماتیک سختی را برای پایان دادن به شرایط کنونی که تنها می توان آن را «تکان دهنده و افتضاح» توصیف کرد، آغاز کرد.

سطری چند در مورد نویسنده این مقاله :

تانیا گودسوزیان tgoudsouzian تانیا گودسوزیان یک روزنامه نگار کانادایی است که بیش از دو دهه خاورمیانه و افغانستان را پوشش داده است و سردبیر سابق نظر در الجزیره انگلیسی آنلاین است.

----- با احترام «2023-04-28»